

НАРЕДБА № 11 ОТ 12.04.1995 Г. ЗА САНИТАРНО-ХИГИЕННИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО И РАБОТАТА НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ АПТЕКИ

Издадена от Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и хранителната промишленост

Обн. ДВ. бр.37 от 21 Април 1995г., изм. ДВ. бр.54 от 15 Юни 1999г., изм. ДВ. бр.34 от 3 Април 2002г.

Чл. 1. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) С тази наредба се определят санитарно-хигиенните изисквания към устройството и работата на селскостопанските аптеки.

Чл. 2. В селскостопанските аптеки се продават:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) продукти за растителна защита в малки опаковки от II и III категория за употреба, и торове;
2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) средства за дезинфекция, дезинсекция и дератизация;
3. (изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) лични предпазни средства за работа с продукти за растителна защита и торове.
4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) инструменти, пособия, приспособления, материали и др., свързани с производството на селскостопанска продукция и приложението на продукти за растителна защита и торове.

Чл. 3. Помещенията и обзавеждането на селскостопанската аптека трябва да отговарят на санитарно-хигиенните изисквания, посочени в приложение № 1.

Чл. 4. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) (1) Продавачът трябва да е лице с висше агрономическо образование.

(2) В аптеката могат да работят само лица над 18-годишна възраст. Лицата, обслужващи селскостопанската аптека (обща работници, снабдители и др.), преминават на периодичен инструктаж за безопасна работа с продукти за растителна защита, провеждан от продавача.

Чл. 5. (1) Помещенията и обзавеждането на селскостопанската аптека се почистват ежедневно.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) В случай на разливане или разпиляване на продукти се спазват препоръките от етикета за боравене с концентриран продукт. Когато няма специални инструкции за продукта, разлятото количество се посипва с достатъчно количество абсорбент, негорим материал и/или пясък, който внимателно се събира в специален, съответно обозначен съд и се изнасят от аптеката за обезвреждане и депониране съобразно указанията на районната инспекция по околната среда. Замърсеното място и оборудването внимателно се почистват.

Чл. 6. Лесно запалимите вещества се съхраняват в метални шкафове съгласно

противопожарните изисквания.

Чл. 7. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.)
Забранява се разфасоването и приготвянето на разтвори и смеси на продукти за растителна защита в аптеката.

Чл. 8. (1) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) Продуктите се продават само:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) в оригинална опаковка с етикет на български език, заверен от Националната служба за растителна защита (НСРЗ);

2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) на лица над 18-годишна възраст - за продуктите от III категория;

3. (изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) на лица над 18-годишна възраст, които са завършили курс за безопасно приложение на продукти за растителна защита - за продуктите от II категория.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) Продавачът в селскостопанската аптека дава на купувачите консултации относно правилния избор на продукта, дозата и начина на приложение, карантинните срокове и минималните срокове за безопасна работа, забраната за приложение за някои култури, за безопасна работа и опазване на животните, растенията и околната среда.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) Не се разрешава продажбата на:

1. продукти за растителна защита от I категория;

2. продукти за растителна защита и торове с повредени опаковки, неоригинални опаковки или нечетливи етикети.

(4) (Нова - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) Не се разрешава продажбата на продукти за растителна защита на лица във видимо нетрезво състояние.

Чл. 9. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) Продавачът в селскостопанската аптека осигурява отчетност на продажбата на продуктите, като за целта води дневник на доставките, който съдържа:

1. датата на доставка;

2. регистрационен № на автомобила, с който е доставена стоката;

3. наименование на продукта;

4. данни за доставчика - име (наименование), № на лиценза, трите имена на лицето, което доставя стоката;

5. подпис на лицето, което доставя стоката.

Чл. 10. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) Собственикът на аптеката:

1. осигурява аптечка за оказване на първа долекарска помощ, оборудвана с ампули атропин, медицински въглен, сода бикарбонат, превързочни материали, 50 мл винен спирт, 2 броя стерилни спринцовки от 5 куб. см, игли за еднократна употреба и други медикаменти и материали за първа долекарска помощ;

2. извършва въстъпителен и периодичен инструктаж на работещите в аптеката по санитарните правила и безопасността на труда при работа най-малко веднъж месечно;

3. изготвя и поставя на видно място инструкция за безопасността, хигиената на труда и

противопожарната охрана в аптеката, вкл. мерките за сигурност и поведението на работниците при химическо замърсяване;

4. осигурява подходящо защитно работно облекло и лични предпазни средства (престилки, маски, очила, ръкавици, противогази, обувки и др.);

5. осигурява изпирането и дезактивирането на работното облекло и почистването на личните предпазни средства съобразно указанията на териториалната хигиенно-епидемиологична инспекция (ХЕИ);

6. поставя на видно място в селскостопанската аптека списък на продуктите за растителна защита със заверените от НСРЗ етикети и утвърдените упътвания, фотокопие от дипломата на продавача, лиценза и от санитарното разрешително за селскостопанската аптека.

Чл. 11. Забранява се пушенето, храненето и консумацията на алкохолни напитки в селскостопанската аптека.

Чл. 12. (Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) Контролът върху работата на селскостопанската аптека се извършва от собственика или от упълномощено от него лице.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. (изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) "продукти за растителна защита от I категория" са тези, които могат да се прилагат само от лица с висше агрономическо образование - специалност растителна защита;

2. (изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) "продукти за растителна защита от II категория" са тези, които могат да се прилагат от лица над 18-годишна възраст, които са завършили курс за безопасно приложение на продукти за растителна защита;

3. (изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) "продукти за растителна защита от III категория" са тези, които могат да се прилагат от всички лица, навършили 18 години.

4. (нова - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) "малки опаковки" са тези, с чието съдържание могат да се третират не повече от 50 декара на база най-високата регистрирана доза от продукта за растителна защита, и са с не по-голяма вместимост от 1 кг или 1 л.

§ 2. (Изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г.) Въвеждането в експлоатация на селско-стопанската аптека става съгласно чл. 280 от Кодекса на труда и Наредба № 6 от 1993 г. на Министерство на регионалното развитие и благоустройството за държавно приемане и ползване на строежите в Република България (ДВ, бр. 28 от 1993 г.).

§ 3. (Нов - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., отм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.).

§ 4. (Предишен § 3 - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., отм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.).

§ 5. (Предишен § 4, доп. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., отм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.)

Заклучителни разпоредби

§ 6. (Предишен § 5 - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г.) Контролът по прилагането на наредбата се възлага на ХЕИ и РСРЗКА. Те дават и указания за решаването на възникналите въпроси по прилагането на наредбата съгласно компетентността си.

§ 7. (Предишен § 6 - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., отм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.).

§ 8. (Предишен § 7, изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г.) Наредбата се издава на основание § 11 от заключителните разпоредби на Закона за народното здраве и § 3 от заключителните разпоредби на Закона за защита на растенията.

§ 9. (Предишен § 8 - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г.) Наредбата влиза в сила:
1. 30 дни след обнародването ѝ по отношение на новите селскостопански аптеки;
2. 6 месеца след обнародването ѝ по отношение на селскостопанските аптеки, които редовно са били въведени в експлоатация на основание чл. 280 от Кодекса на труда към датата на влизане в сила на наредбата.

Заклучителни разпоредби

КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 11 ОТ 1995 Г. ЗА САНИТАРНО-ХИГИЕННИТЕ ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УСТРОЙСТВОТО И РАБОТАТА НА СЕЛСКОСТОПАНСКИТЕ АПТЕКИ

(ОБН. – ДВ, БР. 34 ОТ 2002 Г.)

§ 12. Навсякъде в наредбата думите "фитофармацевтични препарати" и "препаратите" се заменят с "продукти за растителна защита" и "продуктите".

Приложение № 1 към чл. 3

(Изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.)

Санитарно-хигиенни изисквания към помещенията и обзавеждането на селскостопанската аптека

I. Архитектурно-строителни изисквания

1. Аптеката да се състои от приемно помещение, складово помещение, санитарен възел с

изолационно преддверие и мивка.

2. Приемното и складовото помещение да са с отделни входи (за посетители и за зареждане) и да има удобна връзка между тях.

3. Светлата височина на помещенията да бъде най-малко 2,5 м.

4. Строителните материали да бъдат устойчиви на огън и химически агенти и водонепроницаеми.

5. Подовите настилки да са топли, лесно почистващи се, непроницаеми за течности, химически устойчиви и гладки, но без да създават опасност от плъзгане.

6. (отм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.)

7. Външните и вътрешните стени да осигуряват поне 30 минути устойчивост при пожар, а всички стени да бъдат непроницаеми за течности. Вътрешните стени да бъдат боядисани с латексова боя, като не се допускат релефни мазилки.

8. Приемното помещение да бъде с естествено осветление съгласно БДС 1786-84. Комбинирано осветление се допуска в санитарния възел. В складовото помещение се осигурява минимално естествено осветление, като не се допуска попадането на преки слънчеви лъчи в помещението.

9. Да са осигурени необходимите мерки за сигурност срещу незаконно проникване на външни лица съгласно указанията на органите на МВР.

II. Изисквания по отношение на отоплителната и вентилационната инсталация

1. Отоплителната и вентилационната инсталация да са проектирани съгласно Норми за проектиране на отоплителни, вентилационни и климатични инсталации, публикувани в Бюлетин по строителство и архитектура (БСА), кн. 6, 7, 8 и 9 от 1986 г.

2. Помещенията на аптеката да са с естествена вентилация.

3. Принудителна вентилация се изисква във всички вътрешни помещения и складовете, където почистването на въздуха да се осъществява с аспирационна уредба.

4. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) Отоплението да бъде пожаробезопасно и да осигурява в работните помещения температура в съответствие с БДС 14776-87. При опасност от замръзване на продуктите в склада се устройва отопление за поддържане температура на въздуха в съответствие с изискванията за съхранение на съответните продукти.

III. Изисквания по отношение на водопроводната и канализационната инсталация

1. Водопроводната и канализационната инсталация да са проектирани съгласно Норми за проектиране на водопроводни и канализационни инсталации в сгради - БСА, кн. 5 и 6 от 1986 г.

2. В складовото помещение не се допуска канализация с подов сифон.

3. Аптеките да са осигурени с течаща студена и топла вода, отговаряща на БДС 2823-83. Вода за пиене.

4. Мивките да са монтирани в изолационното преддверие пред санитарния възел и в склада.

IV. Изисквания по отношение на електрическата инсталация

1. Електрозахранването и електрическите уредби да са проектирани съгласно Правилника за устройството на електрическите уредби, ДИ "Техника", 1980 г., изм. и доп., БСА, кн. 3 от 1982 г.

2. Изкуственото осветление трябва да осигурява осветеност в помещенията съгласно БДС 1786-84.

V. Изисквания по отношение на обзавеждането

1. Работните мебели да бъдат в съответствие с хигиенните и ергономичните изисквания, с гладки повърхности и с възможност за ефективно почистване, измиване и обезвреждане при замърсяване.

2. (изм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.) В склада продуктите да се съхраняват на рафтове и дървени скари и да бъдат подредени по групи с оглед да се избегне неблагоприятно взаимно повлияване и запалване съобразно указанията на производителя за съхранението им.

3. Търговското помещение се оборудва с подходяща мебел - рафтове за излагане на асортимента (само празни опаковки), щанд, бюро за консултации и др.

4. За личното и работното облекло се осигуряват гардеробчета за разделно съхранение, а за личните предпазни средства и защитното работно облекло - отделни шкафове.

Приложение № 2 към § 4, ал. 3

(Изм. - ДВ, бр. 54 от 1999 г., в сила от 15.07.1999 г., отм. - ДВ, бр. 34 от 2002 г.)